

Regeringskansliet
Kulturdepartementet
103 33 STOCKHOLM

Betänkandet Palett för ett stärkt civilsamhälle (SOU 2016:13)

Dnr Ku2016/00504/D

Civilförsvarsförbundet har inbjudits att lämna synpunkter på rubricerat betänkande. Förbundet konstaterar att betänkandet innehåller åtskilliga bedömningar, men färre förslag och ännu färre förslag till lagändringar. Det får givetvis återverkningar på genomslagskraften i betänkandet.

Civilförsvarsförbundet väljer i remissvaret att i övrigt endast kommentera de förslag som förbundet har en i förhållande till utredaren avvikande syn på eller ser ett behov av att tydliggöra.

2 Offentlig rapportering av aktivitet

Det måste klarläggas vad rapporterna ska innehålla och hur dessa ska användas. Det är inte kvantiteten aktiviteter som är intressant, däremot innehållet och kvaliteten. Civilsamhället måste betraktas som en medspelare i samhällsbygget och inte, vilket nu tenderar att vara fallet, som en leverantör till det offentliga.

4 Kompetenshöjning av myndigheter

Kompetensen hos myndigheterna om civilsamhället behöver visserligen höjas, men i grunden handlar det om att ta fasta på att samhället är större än staten, kommunerna och marknaden och utgående från detta styra myndigheterna. Det är regeringens uppgift.

10 Statliga myndigheter och politiken för det civila samhället

Civilförsvarsförbundet vill som en illustration hämtad från verkligheten ge uppmärksamhet åt den myndighetsstyrning som utövas av Myndigheten för samhällsskydd och beredskap, både vad avser fördelningen av organisationsstöd och styrningen av statlig uppdragsverksamhet till frivilliga försvarsorganisationer, som är en del av civilsamhället. En oberoende utredare har konstaterat att fördelningen av organisationsstöd sker på ett sätt som på väsentliga punkter avviker från intentionerna i politiken för det civila samhället (prop. 2009/10:55). Regeringen har tidigare delgivit utredningen där detta tydligt framgår. Innebörden är att de frivilliga försvarsorganisationernas självständighet i praktiken till stor del har reducerats. Detta rimmar i sin tur illa med den skillnad som inte minst Frivilliga resursgruppen, FRG, omvitnat gjort bland annat i samband med skogsbranden i Västmanland år 2014 och flyktingsituationen 2015/16, inte minst genom att visa prov på förmågan att på ett ansvarsfullt sätt tänka utanför boxen för att praktiskt hantera behov. Röstbärrollen, som regering och riksdag framhåller som betydelsefull för civilsamhällets möjligheter att

Postadress	Besöksadress	Telefon	Fax
Box 2034 169 02 Solna	Smidesvägen 12 Solna Business Park	Tel vx: 08-629 63 60 Direkt: 08-629 63 75 Mobil: 070-647 60 95 E-post: anders.m.johansson@civil.se Hemsida: www.civil.se	08-629 63 83

bidra till samhällsutvecklingen, har som en konsekvens av myndighetsstyrningen kommit att bli riskfylld för de idéburna organisationerna. Allvarligt i sammanhanget är även att myndighetstillämpningen undergräver tilltron till viljan med regeringens och riksdagens beslut.

Ett sätt att förverkliga politiken för det civila samhället skulle kunna vara att regeringen i regleringsbrev ställer som ett s.k. tvärvillkor att myndigheterna systematiskt och i samråd med civilsamhället ska pröva om det är möjligt och lämpligt att lösa sina respektive arbetsuppgifter i samverkan med civilsamhället, t.ex. inom ramen för idéburet-offentligt partnerskap.

11 Konkurrens och upphandling

Synen på civilsamhällets organisationer som förträdesvis *utförare* av offentligt finansierad verksamhet måste omprövas. Civilsamhället består ju av engagerade medborgare, dvs. dem som myndigheterna i olika avseenden finns till för, inte tvärtom. Om en organisation inom civilsamhället däremot bedriver kommersiell verksamhet kan det däremot vara motiverad att i konkurrens göra upphandlingar av specifika tjänster.

25 Administrativt stöd till civilsamhället

Statligt eller kommunalt administrativt stöd till civilsamhället måste utgå från de behov som utgår från och efterfrågas av civilsamhället.

26 Kommunal one-stop-point

Civilförsvarsförbundet ser här en risk för byråkratisering och fördyrande lösningar. Om det överhuvudtaget finns ett behov av en sådan lösning är det i så fall relevant att samtidigt ställa sig frågan om den även inte bör finnas i den nog så snåriga statsförvaltningen.

CIVILFÖRSVARSFÖRBUNDET

Anders M. Johansson
Generalsekreterare